

Pénzügyminisztérium

**Könyvviteli szolgáltatást végzők
továbbképzésének tematikája**

Pénzügyintézeti szakterület

A tematika összeállítói

dr. Nagy Gábor [1.1. és 1.5. fejezetpont]

Tóth Mihály [1.2. fejezetpont]

Nagy Katalin [1.3., 1.4. fejezetpont és 1.1.6. fejezetpont]

Lucz Zoltánné [2.1. fejezetpont]

dr. Csizmadia Zsófia [2.2. fejezetpont]

Lektorálta

Mészáros László

*Kiadja a
Pénzügyminisztérium
Budapest, 2010.*

1. Aktuális számviteli kérdések (8 óra)

1.1. A számviteli előírások változásai (1 óra)

- A számviteli törvény módosításai, a módosítások indoka, tartalma
- A módosítások közzététele, hatályba lépése (átmeneti intézkedések)

1.1.1. A 2009. évi V. törvény alapján

- a napi készpénz záró állományához kapcsolódóan

1.1.2. A könyvviteli szolgáltatás végzése a 2009. évi LVI. törvény alapján

- a könyvviteli szolgáltatás végzésének engedélyezése
- a könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosító engedéllyel rendelkezők nyilvántartása
 - az engedélyezéssel és a nyilvántartásba vétellel kapcsolatos változások
 - a késedelmesen hozott határozat következményei
- a határon átnyúló könyvviteli szolgáltatás szabályozása
 - indoka a határon átnyúló szolgáltatásnyújtás szabadsága elvének érvényesítése
 - mi a feltétele
 - hogyan történik a nyilvántartásba vétel

A 2009. évi CXVI. törvény alapján

- a határon átnyúló szolgáltatás átmeneti és alkalmi jellege

A 2009. évi CXLIX. törvény alapján

- a bünyügyi nyilvántartási rendszer követelményei
- hatósági igazolás és annak beszerzése

A 93/2002. (V.5.) Korm. rendelet kapcsolódó módosításai

1.1.3. A 2009. évi LXXVII. törvény alapján

- kapcsolt fél
- devizában történő könyvvezetés és beszámoló készítés
 - a feltételek változása
 - devizanemek közötti áttérés (év végi módosítás, de kapcsolódik az előbbihez)
- nem számlázott, utólag adott/kapott engedmény
 - kötelezettségként/követelésként egyéb ráfordítás, egyéb bevétel
 - előnye a korábbi szabályozáshoz képest
- eredménytartalék növekedés új jogcíme
- napon belül többször módosított devizaárfolyamok használata

1.1.4. A 2009. évi CXVI. törvény alapján

- Európai Gazdasági Térség állama
- devizanem módosítása
 - szerződésmódosításhoz kapcsolódóan (halasztott ráfordítás kezelése)
 - mit jelent ez, ha más devizára, illetve ha forintra történik a módosítás
- bérjárulékok fogalmának pontosítása
- sajátos egyszerűsített éves beszámolóról való visszatérés
- ismételt közzétételtől mikor lehet eltekinteni
- a bizonylatok megőrzése

1.1.5. Egyéb módosítások

A 2009. évi CXV. törvény alapján

- egyéni cég a számviteli törvény hatálya alatt
 - korlátlan, illetve korlátolt mögöttes felelősséggel működő egyéni cég

A 2009. évi LXXI. törvény alapján

- naptári évtől eltérő üzleti év speciális lehetősége

A 2009. évi LXXXV. törvény alapján

- felhatalmazás az egyes pénz- és tőkepiaci szolgáltatásokat is végző egyéb vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségei sajátosságainak szabályozására

1.1.6. A pénz- és tőkepiaci szervezetek beszámolóképzési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló kormányrendeletek módosítása

Módosító rendelet: 325/2009. (XII.29.) Korm. rendelet

Módosítással érintett kormányrendeletek

- 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet (pénzügyi intézmények számviteli rendelete)
- 251/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet (befektetési vállalkozások számviteli rendelete)

- 222/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet (magánnyugdíjpénztárak számviteli rendelete)
- 223/2001. (XII. 19.) Korm. rendelet (önkéntes nyugdíjpénztárak számviteli rendelete)
- 252/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet (egészség és öngéleyező pénztárak számviteli rendelete)
- 217/2000. (XII. 11.) Korm. rendelet (Garacia Alap számviteli rendelete)
- 215/2000. (XII. 11.) Korm. rendelet (befektetési alapok számviteli rendelete)
- 297/2001. (XII. 27.) Korm. rendelet (a pénzváltási tevékenységről szóló rendelet)

250/2000. Korm. rend. módosítása

- További derivatív ügyletek fogalma, elszámolása
 - *devizakamat-csere ügylet (deviza kamat-swap ügylet)*: különböző devizanemekben kamatcsere
 - *kamatcserével járó deviza-betétcsere ügylet (currency swap ügylet)*: különböző deviza tőkeösszegek és a rájuk vetített kamatok cseréje
 - *változó kamatok cseréjére vonatkozó swap ügylet*: azonos devizanemben, változó kamatok cseréje
 - *teljes hozamcsere ügylet (total return swap ügylet)*: a hitel tényleges hozama és annak tőkeösszegére vetített változó kamat cseréje, valamint a hitel értékelési különbözetének átadása, illetve megtérítése
 - *hitel nem teljesítési csere ügylet (credit default swap ügylet)*: veszteségjellegű hitelesemény kapcsán a hitel eladására vonatkozó opciós ügylet
- **Átstrukturált hitelek**
 - *fogalma*: szerződésmódosítással átütemezett, újratárgyalt, átstrukturált hitelek, követelések együtt, ha
 - ◆ az ügyfél fizetési problémái miatt kerül arra sor és
 - ◆ a szerződésmódosítás a piaci feltételektől eltérően, az ügyfél számára lényegesen kedvezőbb feltételeket biztosít az eredeti szerződéses feltételekhez képest
 - ◆ a feltételek módosítása szólhat pl.: a kamat csökkentésére, halasztására, tőkésítésére, a futamidő meghosszabbítására, a törlesztések átütemezésére, a fedezet típusának vagy mértékének megváltoztatására, az attól való eltekintésre, devizanem megváltoztatására, újabb feltételek beiktatására vagy korábbi feltételek megszüntetésére
 - ◆ sor kerülhet a felek között vagy a hitelintézet kapcsolt vállalkozása és az eredeti adós között olyan kiegészítő megállapodásra, új szerződésre, amelynek célja az eredeti tartozás törlesztésének finanszírozása vagy további kötelezettségvállalás azzal összefüggésben (ez utóbbi megállapodás szerint keletkező új követelés is átstrukturált ilyen esetben nem csak az eredeti szerződésből fennálló követelés)
 - *sajátos minősítési szabályai*: 7. számú melléklet
- **Tőkésített kamatok általános szabályozása**
 - halasztott kamatfizetéses lakás- és tandíjhiteleknél a régi szabály marad: 100% céltartalék
 - egyéb esetben
 - a) a tőkésített kamat a tőke sorsát osztja értékelés és értékvesztés tekintetében, ha problémamentes vagy külön figyelendő a tőkekövetelés
 - b) a tőkésített kamat után 100 %-os értékvesztés kell, ha átlag alatti, kétes vagy rossz minősítésű a tőkekövetelés
- *Kiegészítő mellékletben* külön be kell mutatni
 - az *átstrukturált hiteleket*, valamint
 - a *sajátos értékelés alá eső tételeket*
 - ◆ eszköztípusonként és
 - ◆ minősítési kategóriánként
- 7. számú melléklet módosítása
 - értékelést alátámasztó bizonylatok témájában,
 - átstrukturált hitelek tekintetében,
 - fedezetek értékelése vonatkozásában
- **Értékelést alátámasztó bizonylatok** többek között:
 - a könyv szerinti érték levezetését (értékelési részeredményeket is) bemutató bizonylatok
 - ügyfél és partner minősítéséhez felhasznált bizonylatok
 - fedezetek meglétét, értékének levezetését tartalmazó bizonylatok
 - késedelmes teljesítést igazoló bizonylatok
 - behajtással kapcsolatos intézkedéseket, azok tényleges és várható költségét rögzítő bizonylatok
- **Átstrukturált hitelek szabályai**:
 - az átstrukturálással nem lehet jobb minősítésűvé tenni, mint amilyen az előtt volt
 - az átstrukturáláskor problémamentestől eltérő kategóriába kell sorolni
 - visszaminősítése problémamentes vagy külön figyelendő kategóriába az átstrukturálást követően csak valós feljavulást mutató, szigorú feltételek fennállása esetén lehetséges

- az átstrukturálást követő időszakban az átlag alatti, kétéves és rossz kategóriák közötti átminősítés az általános szabályok és a számviteli politikában rögzített feltételek mellett történhet
- az átstrukturált hitelek minősítésére és értékelésére vonatkozó részletes szabályokat (beleértve a „lényegesen kedvezőbb feltételek” megítélését is) a számviteli politikában kell előírni
- az átstrukturált hiteleket elkülönítetten kell nyilvántartani
- Fedezetekre vonatkozó szabályok
 - a fedezet veszteségbe bevonható értékének megállapításánál a piaci értékből, ill. az értékelési eljárással meghatározott piaci értékből kell kiindulni
 - az előbbi érték tovább diszkontálható tapasztalati megtérülési rátával, amely rendszeresen felülvizsgálandó
 - az olyan ingatlanfedezet értéke, amely hasznosítása révén erősen kötődik az adós fizetőképességéhez, ott a hasznosíthatóságot figyelembe kell venni

251/2000. Korm. rend. módosítása

- kizárólag a derivatív ügyletek miatt
- a 250/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet módosításával azonosan

222/2000. Korm. rend. módosítása

- 2009-től megszűnik a negyedéves hozamfelosztásos rendszer
- azt az „elszámolási egység alkalmazásának rendszere” váltotta fel
- ezért a kettősséget meg kell szüntetni és a negyedéves hozamfelosztásra utaló részeket a rendeletből hatálytalanítani kell
- havi zárlat mindig van, a fedezeti tartalékokat érintő tételek és elszámolások tekintetében
- míg a működési és a likviditási tartalék mögötti portfólió tekintetében csak akkor van havi zárás, ha arra is alkalmazza az elszámolási egységre épülő nyilvántartási rendszert, ez utóbbiakra a negyedéves zárás viszont kötelező
- a Garancia Alaptól kapott hozamgarancia „szolgáltatási célú egyéb bevétel”
- változó díj táblázat pontosításra került a negyedéves jelentésben

223/2000. Korm. rend. és 252/2000. Korm. rend. módosítása

- változó díj számítására vonatkozó táblázat pontosítása a negyedéves jelentésben
- továbbá az önkéntes nyugdíjpénztáraknál is fennáll, hogy havi zárás csak akkor kell a fedezeti, a működési és a likviditási portfólió tételeihez, ha azokra az elszámolási egységre épülő nyilvántartási rendszer alkalmazott, egyébként a negyedéves zárás kötelező

217/2000. Korm. rend. módosítása

- a magánnyugdíj pénztári tag egyéni számla egyenlegének kiegészítéseként fizetett hozamgaranciát a Garancia Alapnál a garanciális ráfordítások között elkülönítetten kell kimutatni

215/2000. Korm. rend. módosítása

- befektetési alapok devizában való könyvvezetésre és beszámoló készítésre akkor térhetnek át, ha a befektetési jegyet devizában bocsátották ki
- áttérés csak forintról devizára és csak arra a devizára, amelyre a befektetési jegy szól
- devizáról forintra visszatérni nem lehet
- áttérésre az Szt. szabályait kell megfelelően alkalmazni
- közzététel országos napilapban, saját honlapon, vagy a befektetési alap honlapján, vagy a forgalmazó szabályozott piac honlapján
- sajátos felépítésű cash-flow kimutatást kell készíteni

297/2001. Korm. rend. módosítása

- a pénzváltással ügynökként foglalkozó vállalkozásokra
- a számviteli törvény szerinti készpénzkorlát-szabályok alól mentességet biztosít
- a megbízót megillető pénz vonatkozásában

Hatálybalépés

- alapvetően 2010. január 1-jétől
- de! bizonyos szabályok alkalmazhatók a 2009. évi beszámoló elkészítésénél is
- az átstrukturált hitelekre és a tőkésített kamatokra vonatkozó szabály először a 2010. január 1-jétől átstrukturált hitelek és tőkésített kamatok 2010. második negyedéves minősítésénél alkalmazandó
- a 2010. január 1-je előtt tőkésített kamatok esetén (ide nem értve a lakáscélú vagy tandíj hitel halasztott kamatát) az új értékelési szabálynak 2011. december 31-ig kell megfelelni
- a kereskedési célú kamat-swapok befektetési szolgáltatási bevételben, ráfordításban való elszámolására vonatkozó módosítás 2011. január 1-jén lép hatályba

1.2. A devizás könyvvizetésre való áttéréssel kapcsolatos számviteli teendők (2 óra)

1.2.1. A deviza könyvvizetés jogszabályi környezete

- a forintban történő könyvvizetés és beszámoló készítés általános szabályai
- a könyvviteli nyilvántartás és a beszámoló pénznemének kapcsolata, összefüggése
- deviza könyvvizetési lehetőségek a számviteli törvény alapján
 - euróban, minden vállalkozóra
 - funkcionális pénznemben, feltételekkel
 - devizakülföldi társaságokra
 - európai gazdasági egyesülésre, európai rt-re, európai szövetkezetre

1.2.2. A devizaáttérés esetei

- a devizaáttérés kötelező esetei
- a devizaáttérés vállalkozó döntésétől függő esetei
- az áttérés (illetve a visszatérés) lehetséges időpontja a különböző esetekben

1.2.3. A devizaáttérés folyamata

- az áttérés időpontjának meghatározása, a számviteli politika módosítása
- döntés a jegyzett tőke összegéről az új devizanemben
 - ha a döntés megelőzi az áttérés napját
 - ha a döntés az áttérés napjára esik
 - a létesítő okirat módosítása
- az üzleti év zárása, beszámoló készítési kötelezettség
 - könyvvizsgálat, elfogadás, nyilvánosságra hozatal
- nyitómérleg készítése az új devizanemben
 - az elfogadott beszámoló mérlege alapján
 - a mérleg adatainak átszámításával
 - könyvvizsgáló hitelesítésével
- a könyvviteli nyilvántartás megnyitása az új devizanemben

1.2.4. Az átszámítási különbözetek megállapítása

- a forintban keletkezett tételek átszámítása
 - az áttérés napjára érvényes MNB hivatalos devizaárfolyamon
 - átszámítási különbözet nincs
 - a hivatalos devizaegység miatti kerekítésből eredő különbözetek kezelése
- az új devizanemben keletkezett tételek átszámítása
 - a devizában nyilvántartott (könyv szerinti) értékükön maradnak
 - átszámítási különbözet keletkezik a tétel forintban kimutatott könyv szerinti értéke és az áttérés napjára érvényes MNB hivatalos devizaárfolyamon átszámított értéke közötti különbözet összegében
- további devizanemekben keletkezett tételek átszámítása
 - a tétel devizában nyilvántartott (könyv szerinti) értékét át kell számítani az új devizanemre, az áttérés napjára érvényes MNB hivatalos deviza-keresztárfolyamon
 - átszámítási különbözet keletkezik a tétel forintban kimutatott könyv szerinti értékének az új devizanemre, az áttérés napjára érvényes MNB hivatalos devizaárfolyamon átszámított értéke és a fent átszámított érték közötti különbözet összegében
- a jegyzett tőke átszámítása
 - a létesítő okirat módosításában meghatározott összegben szerepel
 - átszámítási különbözet keletkezik a jegyzett tőke forintban kimutatott összegének az áttérés napjára érvényes MNB hivatalos devizaárfolyamon átszámított értéke, és a létesítő okirat módosításában jegyzett tőkeként meghatározott összeg közötti különbözet összegében

1.2.5. Az átszámítási különbözetek elszámolása

- az átszámítási különbözetek előjelhelyes összevonása után
 - nyereség esetén a tőketartalék nő
 - veszteség esetén az eredménytartalék csökken
- a jegyzett tőke átszámításából eredő különbözet elszámolása
 - ha a cégbíróságon bejegyzett tőkeösszeg a több, akkor a tőketartalék (nulla érték esetén az eredménytartalék) csökken
 - ha a cégbíróságon bejegyzett tőkeösszeg a kevesebb, akkor a tőketartalék nő

1.2.6. Számítási példa a forintról euróra történő áttéréshez

1.2.7. Nem lehet devizában való könyvvizetésre áttérni

- pénzügyi intézményeknél
- biztosítóknál
- befektetési vállalkozásoknál
- vállalkozásnak nem minősülő egyéb szervezeteknél (kivéve a befektetési alapokat)

1.3. Devizás ügyletek elszámolása, a devizás tételek évközi és év végi értékelése (2 óra)

1.3.1. Devizaeszközök és devizakötelezettségek, valamint devizaalapú forintra szóló eszközök és kötelezettségek fogalma, fajtái

- devizaeszközök: külföldi pénznemre szóló, szerződés szerint abban teljesítendő eszközök
- lehet: valutakészlet, devizabetét, külföldi pénznemre szóló értékpapír (hitelviszonyt és tulajdoni részesedést megtestesítő), külföldi pénznemre szóló követelés
- devizakötelezettségek: külföldi pénznemre szóló, szerződés szerint abban teljesítendő kötelezettségek
- lehet: külföldi pénznemre szóló kötelezettség és kibocsátott értékpapír
- devizaalapon forintra szóló eszközök, illetve kötelezettségek: forintra szóló, meghatározott devizaösszeg szerződésben rögzített árfolyamon történő átszámításával megállapított forintösszegben teljesítendő követelés és beszerzett értékpapír, illetve kötelezettség és kibocsátott értékpapír

1.3.2. Devizaeszközök és devizakötelezettségek bekerülésének módja és bekerülési értéke

- devizaeszközök bekerülésének módja és bekerülési értéke
 - forint ellenében valutavásárlás, devizavétel
 - más valuta, deviza ellenében történő valuta-, devizavétel (átváltás, csere, konverzió)
 - külföldi pénznemre szóló értékpapír kibocsátásakor devizában befolyt összeg
 - külföldi pénznemre szóló követelés devizában befolyt összege
 - külföldi pénznemre szóló értékpapír beváltásakor devizában befolyt összeg
 - szerződés szerint teljesített értékesítés, nyújtott szolgáltatás számlázott ellenértékére szóló, külföldi pénznemben fennálló követelés
 - devizában nyújtott hitel, kölcsön miatt keletkezett követelés
 - külföldi pénznemre szóló követelés vásárlása
 - külföldi pénznemre szóló értékpapír vásárlása, jegyzése, más módon történő beszerzése
 - külföldi pénznemre szóló követelés, értékpapír apportba történő átvétele
 - külföldi pénznemre szóló követelés, értékpapír térítés nélküli átvétele
 - egyéb, szerződés vagy jogszabály alapján devizában fennálló követelés
- devizakötelezettségek bekerülésének módja és bekerülési értéke
 - szerződés szerint teljesített, ellenérték fejében történő beszerzés (vásárlás), igénybevett szolgáltatás számlázott ellenértékére szóló, külföldi pénznemben fennálló kötelezettség
 - devizában felvett hitel, kölcsön miatt keletkezett kötelezettség
 - külföldi pénznemre szóló értékpapír kibocsátása miatt keletkezett kötelezettség
 - egyéb, szerződés vagy jogszabály alapján devizában fennálló kötelezettség
 - ellentételezéssel átvállalt tartozás
- devizaalapon forintra szóló hitel-, kölcsön nyújtása, illetve igénybevétele, adásvétel, szolgáltatás nyújtása, illetve igénybevétele, értékpapír beszerzése, illetve kibocsátása miatt forintban fennálló követelés, illetve kötelezettség, valamint forintra szóló értékpapír

1.3.3. Devizaeszközök és devizakötelezettségek átértékelése

- átértékelés gyakorisága:
 - általában a mérleg fordulónapján
 - devizaalapon forintra szóló eszköz és kötelezettség keletkezésekor
- átértékelésre alkalmazott árfolyam:
 - a számviteli politikában rögzített választott árfolyam, amely lehet:
 - a választott hitelintézet átlagos deviza árfolyama
 - az MNB hivatalos árfolyama
 - a választott hitelintézet devizavételi árfolyama
 - a választott hitelintézet devizaeladási árfolyama
 - a nem konvertibilis deviza valamely konvertibilis devizában kifejezett keresztárfolyama, továbbszámítva a konvertibilis deviza fenti árfolyamok közül választott forintárfolyamán
 - devizanemenként kell a megfelelő árfolyamot kiválasztani
- átértékelés módja: a devizaeszközök és a devizakötelezettségek összevont átértékelési különbözetét kell elszámolni jellegétől függően a pénzügyi műveletek egyéb bevételei vagy egyéb ráfordításai között

- kivételt képez az összevont átértékelési különbözetbe való beszámítása alól:
 - a tárgyi eszköz, immateriális eszköz devizakészlettel nem fedezett beszerzése kapcsán keletkezett devizatartozás (hitel, értékpapír kibocsátás stb.) átértékelési különbözete, amely az eszköz beszerzési értékét korrigálja az aktiválás időpontjáig
 - a tárgyi eszköz, immateriális eszköz devizakészlettel nem fedezett beszerzése kapcsán keletkezett devizatartozás (hitel, értékpapír kibocsátás stb.) negatív átértékelési különbözetének – az egyéb devizaeszközök és devizakötelezettségek összevont átértékelési különbözeteként kialakult nyereséggel nem ellentételezett, a számviteli politikában rögzített döntés szerint – aktív időbeli elhatárolásként elszámolt összege, amely időbeli elhatárolást a tartozás törlesztésére jutó összegben, illetve a tartozás adott évi átértékelési különbözeteként vagy az egyéb devizaeszközök és devizakötelezettségek összevont átértékelési különbözeteként jelentkező nyereséggel való ellentételezéskor kell megszüntetni;
- e szabály
 - sajátos céltartalék-képzést von maga után: amelyet az időbeli elhatárolásban lévő nem realizált árfolyamvesztésnek a tartozás már eltelt futamideje és a teljes futamidő arányában meghatározott szintjéig kell megképezni (a tartalék ezen szintet meghaladó összegét fel kell használni)
 - alkalmazása szempontjából nem minősül törlesztésnek a devizatartozás devizanemének szerződmódosítással való megváltoztatása
- nem minősül átértékelésnek többek között:
 - egyik deviza, valuta más devizára, valutára való konvertálásakor a bekerült új deviza, valuta számviteli politikában rögzített, választott árfolyamon átszámított forintértéke és a cserébe adott deviza, valuta kivezetett könyv szerinti értéke közötti különbözet
 - a dolgozó kiküldetésekor rendelkezésre bocsátott valuta számviteli politikában rögzített választott árfolyamon átszámított forintösszegében keletkező devizakövetelés és a valutapénztárból kifizetett valuta kivezetett könyv szerinti értéke közötti különbözet
 - Ezeket a különbözeteket, a felmerüléskor, jellegüktől függően kell elszámolni a pénzügyi műveletek egyéb bevételei vagy egyéb ráfordításai között.
- a devizaalapon forintban fennálló eszközök és kötelezettségek átértékelésére a devizaeszközök és a devizakötelezettségek átértékelési szabályait kell alkalmazni és az összevont átértékelési különbözetben azt is figyelembe kell venni

1.3.4. Devizaeszközök és devizakötelezettségek állományból való kivezetése és a kapcsolódó árfolyamkülönbözet elszámolása

- a kivezetés minden esetben a könyv szerinti forintértéken történik
- a kapcsolódó deviza-árfolyamkülönbözet jellegétől függően, a felmerüléskor elszámolandó a pénzügyi műveletek egyéb bevételei vagy egyéb ráfordításai között
- a devizaeszközök állományból való kivezetésének esetei
 - deviza, valuta forint ellenében történő eladása (átváltás, konverzió stb.)
 - egyik deviza, valuta más deviza, valuta ellenében való átadása, cseréje (átváltás, konverzió stb.)
 - devizakövetelés befolyt összege, ha azonnal forintosításra kerül
 - devizakövetelés befolyt összege, ha az devizaszámlán kerül jóváírásra
 - deviza, valuta ellenében történő eszközbeszerzés, értékpapír jegyzés
 - devizatartozás törlesztése devizával, valutával
 - alapítói hozzájárulás teljesítésére felhasznált deviza, valuta
 - devizakövetelés beszámítása devizatartozásba
 - devizakövetelés eladása
 - külföldi pénznemre szóló értékpapír beváltása, eladása
 - térítés nélkül átadott devizaeszköz, véglegesen átadott valuta, devizaösszeg
 - külföldi pénznemre szóló követelés, illetve értékpapír apportba történő átadása
- a devizakötelezettségek állományból való kivezetésének esetei:
 - tartozás törlesztése
 - kibocsátott értékpapír beváltása
 - tartozás harmadik fél által való átvállalása, vagy jogosult általi elengedése

1.3.5. A devizaeszközök értékvesztése

A külföldi pénzügyi értékre szóló követelés értékvesztéséből kiszűrendő a deviza-árfolyamváltozás hatása.

Az értékvesztést a követelés devizában meghatározott értékvesztésének a követelés nyilvántartási árfolyamán átszámított összegben kell elszámolni.

1.3.6. Sajátos szabályok a pénzügyi intézményeknél

- 250/2000. Kr-ben [9. § (2)-(8) bekezdés] lévő szabályok
- csak a hitelintézetekre és a hitelintézetekkel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozásokra érvényesek
- sajátos szabályok:
 - devizaeszközök és devizakötelezettségek, illetve devizaalapú forinteszközök és forintkötelezettségek nyilvántartásba vételi árfolyama lehet:
 - ◆ az MNB hivatalos árfolyama
 - ◆ más hitelintézet által közzétett árfolyam
 - ◆ a hitelintézet saját maga által jegyzett árfolyam
 - ◆ az MNB által nem jegyzett valutáknál, országos napilapnak a világ valutáinak árfolyamára vonatkozó tájékoztatójában közzétett, a hónap utolsó napján vagy az év utolsó napján érvényes középárfolyam, ennek hiányában a hitelintézet által az értékelést megelőző hónapban alkalmazott átlagos középárfolyam
 - napi átértékelést végző hitelintézeteknél a kizárólag devizaeszköz és devizakötelezettség változást előidéző ügyletek, azok keletkezésekor nyilvántartásba vehetők csak devizanemben
 - forgalomban realizált árfolyamkülönbség elszámolása:
 - felmerüléskor tételesen
 - az egyéb pénzügyi szolgáltatások ráfordításai vagy bevételei között
 - átértékelés gyakorisága, kötelező jellege és árfolyama
 - ◆ naponta → lehetőség → saját döntés szerint: MNB hivatalos árfolyamon, más hitelintézet árfolyamán, vagy saját árfolyamon
 - ◆ hó végén → kötelező → kizárólag MNB hivatalos árfolyamon
 - ◆ mérlegfordulónapon → kötelező → kizárólag MNB hivatalos árfolyamon
 - átértékelési különbség elszámolása:
 - ◆ naponta átértékelési különbség számlán (technikai számlán) gyűjtve
 - ◆ hó végén összevontan az eredményben az átértékelési különbség számla egyenlegében
 - ◆ mérlegfordulónapon összevontan az eredményben az egész évi átértékelési különbség egyenlegében
 - ◆ az összevont átértékelési különbség jellegétől függően az egyéb pénzügyi szolgáltatások ráfordításai vagy bevételei között számolandó el

1.4. Az értékpapírokkal kapcsolatos elszámolási kérdések (2 óra)

- az értékpapírok fogalma, fajtái és csoportosításuk
 - fogalma: forgalomképes jogot megtestesítő okirat
 - fajtái: kötvény, részvény, letéti jegy, részjegy stb.
 - további csoportosításuk:
 - befektetési célú vagy forgatási célú
 - hitelviszonyt megtestesítő vagy tulajdoni részesedést jelentő
 - tőzsdén vagy tőzsdén kívül forgalmazott
 - nyilvánosan kibocsátott vagy zártkörűen forgalomba hozott
 - kamatozó, diszkont vagy nem kamatozó
 - forintban kifejezett vagy külföldi pénznemre szóló, stb.
- nem minősül számviteli szempontból értékpapírnak
 - váltó
 - csekk
- értékpapírok bekerülésének módjai és bekerülési értéke
 - vásárlás, jegyzés
 - csere
 - apportba vétel
 - térítés nélküli átvétel
- értékpapírok értékelése
 - időpontja: a mérleg fordulónapja
 - eredménnyel szemben csak értékvesztés számolható el, ha
 - a könyv szerinti érték meghaladja a – felhalmozott kamattal csökkentett – piaci értéket és
 - a különbség jelentős nagyságrendű (a számviteli politikában rögzített „jelentős” mértékkel mérve), továbbá
 - a különbség tartósan fennáll (az értékelést megelőző múltbeli időszak tapasztalati adatai és az értékelést követő, jól előrevehető jövőbeli időszak becsült adatai alapján, amelyeket minden esetben bizonylatokkal kell alátámasztani, feltéve, hogy az így figyelembe vett múltbeli és jövőbeli időszak legalább 12 hónapos időintervallumra kiterjed)
 - kivételesen eredménnyel szemben az értékelési különbség is elszámolható, ha a vállalkozó alkalmazza a valós értéken történő értékelést és az értékpapír kereskedési célú pénzügyi eszköznek minősül
 - értékvesztés elszámolása a pénzügyi műveletek ráfordításai között, visszairása a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkenéseként történik
 - a piaci érték tekintetében figyelembe kell venni a
 - a tőzsdei árfolyamot, vagy tőzsdén kívüli piac tapasztalati árfolyamadatait (csökkentve a felhalmozott hozammal)
 - azt a körülményt, hogy a kibocsátó csődeljárás vagy felszámolási eljárás előtt vagy alatt áll
 - a kibocsátó saját tőkéjéből a befektetés arányára jutó összeg alakulását
 - valós értéken történő értékelésnél az általános értékelési eljárással meghatározott piaci értéket is a tőzsdei vagy tőzsdén kívüli tapasztalati árfolyamok hiányában
 - értékhelyesbítésként számolandó el a mérlegkészítéskori piaci értéken történő értékelés esetén a mérlegkészítéskori piaci értéknek a könyv szerinti értéket meghaladó összege a saját tőke értékhelyesbítés értékelési tartalékával szemben a befektetési célra tartott részesedés esetében
 - saját tőkével szembeni értékelési különbségeként (valós értékelés értékelési tartalékként) számolandó el valós értéken történő értékelés alkalmazása esetén az értékesíthető pénzügyi eszköznek minősülő értékpapír mérlegfordulónapi piaci értékének a könyv szerinti értéket meghaladó összege
- értékpapírok állományból való kivezetésének esetei
 - eladás, beváltás
 - csere
 - apportba adás
 - térítés nélküli átadás
- értékpapírokkal kapcsolatos kamatok, hozamok elszámolása
 - beszerzéskor a vételárban, a csereszerződés szerinti értékben, az apportértékben, egyéb piaci értéken történő bekerülés, illetve térítés nélküli átvétel esetén a piaci értékben lévő felhalmozott kamattal csökkenteni kell a bekerülési értéket és azt a pénzügyi műveletek kamatbevételeit csökkentő módon kell elszámolni

- állományból való kivezetés esetén az eladási árban, a csereszerződés szerinti értékben, az apportértékben, a diszkontértékpapír esetében beváltáskor a névértékben, térítés nélküli átadáskor a piaci (forgalmi) értékben lévő felhalmozott kamatot kamatbevételeként kell elszámolni, az nem része az árfolyam különbözet pénzügyi műveletek bevételei vagy ráfordításai között – nettó módon – elszámolt összegének
- kamatozó értékpapír után a mérleg fordulónapjáig időarányosan járó kamatot a kamatbevételek között kell elszámolni az aktív időbeli elhatárolásokkal szemben
- diszkontértékpapír után a névérték és a bekerülési érték közötti különbözetnek a mérleg fordulónapjáig időarányosan járó, tárgyévre jutó összegét kamatbevételeként kell elszámolni az aktív időbeli elhatárolásokkal szemben
- a részesedések utáni osztalékot, csak abban az esetben lehet elszámolni a tárgyévben a pénzügyi műveletek bevételei között ilyen címen a követelésekkel szemben, ha a mérlegkészítés időpontjáig annak összegét a kibocsátó vállalkozás közgyűlése jóváhagyta
- a kapott osztalékkelőleget kötelezettségként kell kimutatni mindaddig, amíg az osztalék jóváhagyásra nem került, a jóváhagyást követően kell a kötelezettséget a könyvekből kivezetni a pénzügyi műveletek közötti osztalékbevételekkel szemben
- a kamatozó részvény után kapott kamatot az osztalékbevételek között kell elszámolni
- a befektetési jegyek és a kockázati tőkealap jegyek után kapott hozamot minden esetben kamatbevételeként kell elszámolni, ideértve azok értékesítése esetében a keletkező árfolyam különbözet összegét is, amely ha negatív jellegű, akkor kamatráfordításként könyvelendő; az ilyen hozamokat csak pénzügyi rendezéskor lehet elszámolni
- pénzügyi intézmények sajátos szabályai
 - 250/2000. Korm. rend-ben [9. § (9)-(12), (20) bekezdés, 13. § (3) bekezdés, 7. számú melléklet] lévő szabályok
 - a sajátos szabályok egy része [9. § (9) bekezdés a) pont, (12) bekezdés, 7. számú melléklet] csak a hitelintézetekre és a hitelintézetekkel egyenértékű prudenciális szabályozásnak megfelelő pénzügyi vállalkozásokra érvényes
 - sajátos szabályok:
 - ◆ minden értékpapír – típusától és tartásának szándékától (befektetési vagy forgatási jellegétől) függetlenül – negyedévente minősítendő, értékelendő
 - ◆ minősítéskori besorolás legfontosabb szempontjai:
 - adósminősítés (a kibocsátó gazdasági helyzete)
 - a kibocsátó késedelmes teljesítése (beváltáskor, kamatfizetéskor stb.)
 - az értékpapír mögötti fedezet (ha van)
 - az értékpapír értékesíthetősége, piaci ára
 - országkockázat (a kibocsátó székhelyének országát tekintve)
 - ◆ minősítéskori besorolás főbb eszközkategóriái és értékvesztési súlysávjai:

○ problémamentes	0%
○ külön figyelendő	1-10%
○ átlag alatti	11-30%
○ kétes	31-70%
○ rossz	71-100%
 - ◆ értékvesztés elszámolása:
 - a fenti súlysávon belül az értékpapírhoz rendelt mértékben történik, figyelembe véve a számviteli törvény 54. §-ban foglaltakat is
 - a minősítéskor, tételesen az egyéb pénzügyi szolgáltatások ráfordításain belül, ha az értékpapír befektetési célú, illetve befektetési szolgáltatási ráfordításként, ha az értékpapír forgatási célú
 - ◆ értékvesztés visszairása:
 - a tárgyévben elszámolt értékvesztés tárgyévben belüli visszairásának elszámolása az egyéb pénzügyi szolgáltatások ráfordításait csökkentő módon, ha az értékpapír befektetési célú, illetve a befektetési szolgáltatások ráfordításait csökkentő módon, ha az értékpapír forgatási célú
 - a tárgyévet megelőző évben elszámolt értékvesztés tárgyévben történő visszairása az egyéb pénzügyi szolgáltatások bevételei között, ha az értékpapír befektetési célú, illetve a befektetési szolgáltatások bevételei között, ha az értékpapír forgatási célú

- ◆ a névérték felett és alatt vásárolt kamatozó, befektetési célú értékpapírok névértéke és vételára közötti különbség hátralévő futamidő alatti időarányos eredményként való elszámolása csoportos értékelés esetén csak akkor alkalmazható, ha létezik arra a könyvvizsgáló által elfogadott, számviteli politikában rögzített, a csoportszintű értékelést valóságnak megfelelően biztosító módszer; ennek hiányában a szabály csak egyedi értékelés mellett alkalmazható
- ◆ a devizára szóló értékpapírok devizális átértékelésekor az értékpapír „devizabekerülési értékét” kell kiindulási alapnak venni, amely eltérő lehet attól függően, hogy
 - = a névérték szerinti devizanemben történt a beszerzés
 - = a névértéktől eltérő más devizanemben történt a beszerzés
 - = forintban történt a beszerzés
 - = nincs névértéke az értékpapírnak
- Speciális értékpapírügyletek
 - Penziós ügyletek
 - Lényege: pénzügyi eszköz (devizától, valutától, saját kibocsátású értékpapírtól eltérő pénzügyi eszköz) azonnali eladása határidős visszavásárlási megállapodás kikötésével
 - Fajtái:
 - ◆ Valódi penziós ügylet: olyan penziós ügylet, amelyben a visszavásárlási megállapodás tiszta határidős ügylet, nem opciós és a penzióba adó kiköti a szerződésben a – tulajdoni joghoz kapcsolódó – ellenőrzési jogosítványok (rendelkezési jog, hozamszedési jog stb.) visszatartását
 - ◆ Nem valódi penziós ügylet: olyan penziós ügylet, amelyben a visszavásárlási megállapodás opciós jellegű, vagy tiszta határidős ügylet és a penzióba adó nem köti ki a szerződésben az ellenőrzési jogosítványok visszatartását.
 - Elszámolásuk:
 - ◆ Hitelügyletként: a valódi penziós ügyletek esetében az értékpapír a penzióba adó könyveiben marad, a kapott eladási ár a penzióba adónál kölcsöntartozás, a visszavásárlási árként kifizetett összeg a kölcsöntartozás törlesztése beszámítással, a két ár különbsége kamatráfordítás; a penzióba vevőnél az ügylet fordítottan számolandó el, kölcsönkövetelésként és annak törlesztéseként, kapcsolódó kamatbevétellel
 - ◆ Adásvételként: a nem valódi penziós ügyletek esetében a penzióba adó értékpapír eladást és később visszavásárlást számol el, így az értékpapír átkerül a penzióba vevő könyveibe, aki azt értékpapír beszerzésként, majd a határidős ügylet lejártakor az értékpapír viszonteladásként könyveli; a két ár különbsége árfolyamkülönbsézként számolandó el a penzióba vevőnél.
 - Repó ügyletek
 - Lényege: értékpapír azonnali eladása határidős visszavásárlási megállapodás kikötésével
 - Fajtái:
 - ◆ Óvadéki repó: olyan repó ügylet, amelyben a visszavásárlási megállapodás tiszta határidős ügylet és a kezdeti eladási ügylet nem keletkeztet tulajdoni jog átruházást a repóba vevőre, de az értékpapír óvadékkul szolgál arra az esetre, ha a repóba adó nem teljesíti a visszavásárlást (a kvázi kölcsöntörlesztést), ez esetben a tulajdonjog átszáll
 - ◆ Szállításos repó: olyan repó ügylet, amelyben a visszavásárlási megállapodás tiszta határidős ügylet és a kezdeti eladási ügyletben az értékpapír tulajdonjoga átruházásra kerül a repóba vevőre, azzal szabadon rendelkezik a futamidő alatt
 - ◆ Sajátos szállításos repó: olyan szállításos repó, amelynél a futamidő nem haladja meg az 1 évet, a visszavásárlási ár a piaci árral összhangban kerül meghatározásra, a visszavásárlási ár és az eladási ár különbsége megfelel a kölcsön után reálisan felszámítható piaci kamatnak, az értékpapír után a futamidőre járó felhalmozott kamat a repóba adót illeti meg, ha a két fél valamelyike a futamidő alatt végelszámolásra, felszámolásra, csődeljárás alá, végrehajtási eljárás alá, illetve jogszabály szerinti egyéb fizetésképtelenség alá esik vagy a szerződéses feltételeket nem teljesíti, akkor az ügyletet le kell zárni az eredeti ügylet adásvételként való elszámolásával vagy a visszavásárlási ügylet előrehozott elszámolásával

Elszámolásuk:

- ◆ Hitelügyletként: az óvadéki repó ügylet és a sajátos szállítási repó ügylet esetében (a valódi penziós ügyletekhez hasonlóan)
- ◆ Adásvételként: a szállítási repó ügylet esetében (a nem valódi penziós ügyletekhez hasonlóan)
- Értékpapírkölcsön
 - Lényege: az értékpapír meghatározott futamidőre való rendelkezésre bocsátása tulajdoni jog átruházással, kölcsönzési díj ellenében; a futamidő végén az értékpapír visszaszolgáltatásra kerül a kölcsönbeadó részére, a futamidő alatt a felek megállapodása szerint a kölcsönbeadó biztosítékot adhat a kölcsönbeadónak pénzügyi letét, illetve egyéb vagyontárgy formájában, amelynek értékét az ügylet tárgyát képező értékpapír értékéhez kell igazítani és a futamidő végén vissza kell adni.
 - Elszámolása:
 - ◆ a kölcsönbeadás halasztott fizetéssel történő értékpapír-eladásként és vételként, az értékpapír visszaszolgáltatás pedig halasztott fizetéssel történő visszavásárlásként és viszonteladásként könyvelendő a feleknél a kölcsönszerződés szerinti értékben; a futamidő végén az egymással szembeni követelések és kötelezettségek beszámítással rendezendők;
 - ◆ a pénzügyi letétként adott biztosíték követelésként és tartozásként kezelendő a feleknél, az egyéb eszköz formájában adott biztosíték az analitikában és a 0. Nyilvántartási számlák számlaosztályban kezelendő;
 - ◆ a kölcsönzési díj kamatbevételeként, illetve kamatráfordításként számolandó el a feleknél;
 - ◆ a kölcsönbeadónál a kölcsönszerződés szerinti érték és az értékpapír könyv szerinti értéke közötti különbségben jelentkező árfolyamkülönbséget időbeli elhatárolásba kell helyezni, amely az értékpapír visszaszerzését követő későbbi értékesítés vagy más ügylet keretében az állományból történő kivezetésekor kerül megszüntetésre, vagy ha az értékpapír nem kerül visszaszolgáltatásra és a kölcsönszerződés szerinti értéket pénzben meg kell térítenie a kölcsönbeadóknak.
- Az értékpapír adásvételeként történő elszámolás, illetve a beváltás befektetési célú értékpapírok esetében az egyéb pénzügyi szolgáltatások bevételei és ráfordításai között, a forgatási célú értékpapírok esetében pedig a befektetési szolgáltatások bevételei és ráfordításai között könyvelendők.

1.5. Támogatások számviteli elszámolása (1 óra)

1.5.1. Kapott támogatások

- formái
 - az elszámolási módja szerint
 - a célja szerint
 - a támogató szerint
- a kapott támogatás dokumentumai, az elszámolás bizonylatai
- nem minősül támogatásnak
 - a kapott engedmény (számlában, utólag, scontó)
 - a konkrét megrendelés ellenértéke
 - a kapott kölcsön
 - a pótbefizetés
 - ezek elszámolása
- sajátos támogatás
 - adókedvezmény formái, elszámolásuk
 - végleges adóalap-csökkentő tételek
- a tőketartalékba, illetve az eredménytartalékba helyezett támogatás
 - csak jogszabály alapján
 - mikor, hogyan történik az elszámolása
- az eredmény javára elszámolt támogatás
 - ha az költségeket, ráfordításokat fedez, illetve az árbevételt egészíti ki
 - ha az fejlesztési célt szolgál
 - ha az egyéb célt szolgál
 - mennyiben sajátos, ha nem pénzben kapták a támogatást (térítésmentesen kapott eszköz, illetve igénybe vett szolgáltatás, tartozásátvállalás, kötelezettség-elengedés), az elszámolás sajátosságai
 - kamattámogatás
 - a kapcsolódó időbeli elhatárolás elszámolása és annak megszüntetése

1.5.2. Adott támogatások

- formái
 - az elszámolás módja szerint
 - a célja szerint
 - a támogatott szerint
- az adott támogatás dokumentumai, az elszámolás bizonylatai
- nem minősül adott támogatásnak
 - az adott engedmény (számlában, utólag, scontó)
 - a konkrét megrendelés költségei
 - az adott kölcsön
 - a pótbefizetés átutalt összege
 - ezek elszámolása
- az eredmény terhére elszámolt támogatás
 - ha a költségek, a ráfordítások fedezetére adták
 - ha az fejlesztési célt szolgál
 - ha az egyéb célból adták
 - ha nem pénzben adták a támogatást (térítés nélkül átadott eszköz, nyújtott szolgáltatás, átvállalt tartozás, elengedett követelés), az elszámolás sajátosságai
 - ha az adomány
 - kapcsolódóan lehet-e időbeli elhatárolás és annak megszüntetése?
- a természetes személy részére adott támogatás
 - formái, sajátosságai

1.5.3. Támogatásokhoz kapcsolódó adófizetési kötelezettségek, adókedvezmények

- általános forgalmi adó
- társasági adóalap növelő-csökkentő tényezők
- személyi jövedelemadó, egészségügyi hozzájárulás, társadalombiztosítási járulék
- ajándékozási illeték

2. A számvitelt érintő egyéb jogszabályi környezet változásai (8 óra)

2.1. Az adó- és járulékszabályok változásai (4 óra)

2.1.1. Személyi jövedelemadó

- adómentes juttatásokra, bevételnek számító tételekre vonatkozó szabályok átalakítása
 - adómentes juttatások
 - kedvezményesen adózó természetbeni és egyéb béren kívüli juttatások
 - adóköteles természetbeni és egyéb juttatások
 - adóterhet nem viselő járandóságok
 - teljes egészében adókötelessé váló juttatások
- személyes közreműködői díj-kiegészítés és kivét-kiegészítés
 - vállalkozói kivét-kiegészítés meghatározása
 - személyes közreműködői díj-kiegészítés meghatározása
 - a főtevékenység meghatározása
 - tevékenységre jellemző kereset
 - nyilvántartás
 - adóalap-kiegészítés, összevont adóalap
- az adó mértéke, adójóváírás
 - az adó mértéke
 - adójóváírás
- adókedvezmények
 - megmaradó adókedvezmények
 - megszűnő kedvezmények
- adóelőleg fizetési kötelezettségek szabályai
 - adóelőleg nyilatkozat
 - jogkövetkezmények
- egyéni vállalkozókra vonatkozó szabályok
 - egyéni vállalkozó meghatározása
 - az egyéni vállalkozói tevékenység egyéni cég alapítása miatt történő megszűnése
 - az egyéni vállalkozói tevékenység folytatásának feltételei
 - az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelése
 - adóalap, adókulcs
- átalányadózás
- mezőgazdasági őstermelők
- külön adózó jövedelmek
 - kamatjövedelemnek minősülő biztosítási szolgáltatás
 - kamatjövedelemnek minősülő hozam kedvezménye
 - adómentes biztosítási szolgáltatás
 - az ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem
 - tartós befektetésből származó jövedelem
- egyéb módosítások
 - ellenőrzött külföldi társaságból származó jövedelem
 - **ingatlanal rendelkező társaságban lévő részesedés**
 - **kamat, jogdíj, szolgáltatási díj fizetése**
 - **nem munkáltató által adott természetbeni juttatás**
 - kamatkedvezmény címén keletkező jövedelem
 - szövetkezeti tagi kölcsönök kamata
 - *ingatlan bérbeadásából származó jövedelem*

2.1.2. Társasági adó

- új adóalanyok
 - az egyéni cég adókötelezettsége
 - ingatlanal rendelkező társaság tagjának adókötelezettsége
 - külföldi szervezet adókötelezettsége
- ellenőrzött külföldi társaság
 - fel nem osztott nyereség adóztatása ellenőrzött külföldi társaság miatt
- adóalapot módosító tételek
 - bejelentett részesedés
 - fejlesztési tartalék
 - adomány

- követelések értékvesztése, behajthatatlanná válása
- tulajdonosi részesedésre visszaírt értékvesztés
- a K+F tevékenység közvetlen költségének kedvezménye
- műemlék helyreállításának kedvezménye
- behajthatatlannak nem minősülő elengedett követelés
- kedvezményezett átalakulás és részesedéscsere
- kedvezményezett átalakulás és eszközátruházás
- a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségként elismert és el nem ismert költség
- 2010. január 1-jétől megszűnő adóalap módosító tételek
- megszűnő adóalap kedvezmények átmenti szabályai
- veszteségelhatárolás engedélyezése
- kapcsolt vállalkozás szokásos piaci ár miatti adóalap módosítása
- non-profit szervezetek adóalapja
- adómérték
- adókedvezmények
 - előadó-művészeti szervezet támogatása
 - fejlesztési adókedvezmény
- kettős adóztatás elkerülése

2.1.3. Egyszerűsített vállalkozói adó

- adóalanyiságot érintő változások
 - egyéni vállalkozó fogalma
 - tevékenységet szüneteltető egyéni vállalkozó
 - **adóalanyiség megszűnése**
- az egyéni cég eva-alanyisága
 - cégalapítás
 - egyéni cég vagyoni betétjének átruházása
 - evás cég „öröklése”
 - egyéni cég adóalanyisága
- adómérték
- eva-alany áfa fizetésével kapcsolatos változások
- a személyi jövedelemadóra és a társasági adóra vonatkozó szabályok

2.1.4. Általános forgalmi adó

- a szolgáltatásnyújtás teljesítési helyére vonatkozó szabályozás változásai
 - adóalany és azzal egy tekintet alá eső személy
 - teljesítési hely adóalanyok közötti szolgáltatás esetében
 - teljesítési hely nem adóalany részére történő szolgáltatásnyújtás esetén
 - adóalany és nem adóalany részére nyújtott szolgáltatások közös szabályai
 - közlekedési eszközök bérbeadása
 - egyéb közös szabályok
 - kettős adóztatás vagy az adózás elkerülése tekintetében meghozható intézkedések
 - adófizetési kötelezettség keletkezése
 - adófizetésre kötelezett személye
 - adminisztratív kötelezettségek
 - egyéb speciális rendelkezések
 - külföldi adóalany belföldről történő visszaigénylése
 - az állami adóhatóság feladata visszatérítési tagállam hatóságaként
 - hatálybalépés
- külföldi adóalanyok részére nyújtott áfa visszatérítés
- egyéb módosítások
 - engedményezés
 - apport
 - adóalap csökkentés
 - sport
 - lakóingatlan
 - export
 - levonási jog
 - fordított adózás
 - számlakibocsátás
 - az utas fogalma
 - adóraktározás

2.1.5. Helyi adók

- adóbevallás, adófizetés egyszerűsítése
- telephely szabályok
- kedvezmények
- az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló új törvényhez kapcsolódó változtatások
- jogalkalmazást segítő módosítások

2.1.6. Illetékek

- a visszerhes vagyonátruházási illeték mértékének változása
- az illeték tárgykörének bővítése
- mentességek, kedvezmények rendszere
- átmeneti intézkedések a gazdasági válság hatásainak enyhítése érdekében
- az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló új törvényhez kapcsolódó változtatások
- jogalkalmazást segítő módosítások
- egyéb változások

2.1.7. Gépjárműadó

- adótételek
- kedvezmények
- jogalkalmazást segítő módosítások

2.1.8. Az egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adó

- a vízi járművek adója
 - az adó tárgya, alanya, az adókötelezettség
 - az adó alapja és mértéke
 - adómentesség
- légi járművek adója
 - az adó tárgya, alanya, az adókötelezettség
 - adómentesség
 - az adó alapja, mértéke
- a nagy teljesítményű személygépkocsik adója
 - az adó tárgya, alanya, az adókötelezettség
 - az adó alapja, mértéke
 - adókedvezmény, kétszeres adóterhelés kizárása
 - eljárási kérdések
 - személyes mentesség

2.1.9. Adózás rendje

- bevallási szabályok változása
 - a havi adó- és járulékbevallást érintő változások
- a bejelentési szabályok változása
 - az ingatlanal rendelkező társaságra vonatkozó szabályok
- adatszolgáltatás
 - az állami adóhatóság adatszolgáltatási kötelezettségének bővülése
- a hatósági eljárással kapcsolatos módosítások
 - a szokásos piaci ár megállapítására irányuló eljárás
 - az adó feltételes megállapítására irányuló eljárás
 - kézbesítési vélelem elektronikus kézbesítés esetén
 - az adómérséklés lehetőségének kiterjesztése a járuléktartozásra
- a végrehajtási eljárásra vonatkozó szabályokat érintő módosítások
 - az adók módjára behajtandó köztartozással kapcsolatos illetékesség
 - a megelőzés a végrehajtási eljárásban
 - a gépjármű lefoglalása
 - önkormányzatok elővásárlási joga végrehajtás esetén
- jogkövetkezményeket érintő módosítások
 - minősített adózók kedvezménye
 - kötelező mulasztási bírság be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatása esetén
- egyéb módosítások
 - a közbeszerzéses felelősségi szabály
 - elkésett fellebbezés
 - az adótartozás átvállalása egyoldalú nyilatkozattal
 - közzététel be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatása esetén

- a helyi iparüzési adóval kapcsolatos adóztatási hatáskör átkerülése az állami adóhatósághoz
 - a befizetések elszámolása
 - fizetési könnyítés, adómérséklés
 - átmeneti időszak
- az európai közösségi jogharmonizációs kötelezettséggel összefüggő módosítások
 - az összesítő nyilatkozattal kapcsolatos változások
 - a hozzáadottértékadó-visszatérítési eljárás
- az egyéni vállalkozókról és az egyéni cégről szóló törvényhez kapcsolódó módosítások
 - adóigazgatás
- az egyes nagy értékű vagyontárgyakat terhelő adóval kapcsolatos eljárási szabályok

2.1.10. Társadalombiztosítással összefüggő változások

- megszűnő és új járulékok, járulékmérték-változások
- új járulékfizetési alsó határ – tevékenységre jellemző kereset
- az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló új törvénnyel összefüggő módosítások
- járulékalapot képező jövedelem
- járulékfizetési felső határ új összege
- egészségügyi szolgáltatási járulék
- külföldi jog szerint létrejött munkaviszony
- másodfoglalkozású vállalkozókra vonatkozó szabály kiterjesztése
- start-kedvezmény
- rehabilitációs hozzájárulás

2.1.11. Egészségügyi hozzájárulás

- egészségügyi hozzájárulás új mértéke
- reprezentáció és üzleti ajándék ehoja
- ehoalap szélesítése
 - kivétkiegészítés, személyes közreműködői-díj-kiegészítés
 - adózott eredmény utáni eho
- feltöltési (14 százalékos ehofizetési) kötelezettség
- más tagállami biztosítottak ehofizetése
- adószámos magánszemély ehoja
- tételes eho
- egyes természetbeni és egyéb béren kívüli juttatások

2.2. Kötelmi jog az új Polgári Törvénykönyvben, és annak számviteli vonatkozásai (4 óra)

2.2.1. Az új Polgári Törvénykönyv kialakítása, hatálybalépése

- történeti előzmények, külföldi példák
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2009. évi CXX. törvény felépítése, szerkezete
- az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló törvénynek a hatálybalépéssel kapcsolatos rendelkezései

2.2.2. Az új Polgári Törvénykönyv V. Könyvében szabályozott főbb újdonságok felsorolása

- a kötelelem lényegének, a kötelelem és szerződés viszonyának meghatározása
- zálogjog a dologi jog részeként a IV. Könyvben, és nem a kötelmi jogi részben került meghatározásra
- a kötelemekre vonatkozó általános részben kaptak helyet azok a korábban a szerződésekre vonatkozó részben elhelyezett szabályok, amelyek nem csak a szerződésekre, hanem a fogalmilag tágabb kötelemekre is vonatkoznak
- a kamattal kapcsolatos új szabály az idegen pénznemben való fizetési kötelezettségre
- a letéttel kapcsolatos szabályok bővülése (a bírói letét szabályainak egy részét a kódexbe emelik be a bírói letétről szóló 27/2003. (VII. 2.) IRM rendeletből, a bírói letét szabályai alkalmazandók az ügyvédi letétre és a közjegyzői bizalmi őrzésre)
- az előszerződéssel kapcsolatos új szabály: nem lehetséges, hogy a bíróság a szerződést az előszerződésben meghatározott feltételektől eltérően hozza létre
- a szerződés írásba foglalásával kapcsolatos új szabály: ha a szerződő fél nem tud vagy nem képes írni, csakis közokiratba foglalt nyilatkozata érvényes (korábban a teljes bizonyító erejű magánokirat is elegendő volt)
- megtámadhatóság határideje 2 év a korábbi 1 év helyett, és a szerződés megkötésétől számít
- az érvénytelenség jogkövetkezményeinek új rendszere megadja a lehetőséget a bírónak a szerződés érvényessé nyilvánítására
- pénztartozás esetén fizetési késedelem a felszólítás kézhezvételétől számított 15 nap elteltével áll be (korábban 30 nap)
- elzárkózás szerződéskötéstől gazdasági erőfölénnyel visszaélve
- szerződéskötés versenyeztetési eljárás során
- teljességi záradék
- termékszavatosság (a gyártónak a termék miatti közvetlen helytállása)
- szerződés-átruházás
- első ajánlat joga
- eladási jog
- lízingszerződés
- faktoring szerződés

2.2.3. A kötelmi jog általános része

a) Kötelelem és szerződés viszonya

- a kötelelem és a szerződés közti különbség
- a kötelelem keletkezése, megszűnése és annak számviteli vonatkozása, a bizonylat
- a szerződés létrejötte
 - az ajánlattal kapcsolatos polgári jogi szabályok
 - a szerződés létrejöttének számviteli vonatkozása, a bizonylat
- a szerződéskötési kötelezettség
 - az előszerződés
 - jogszabályon alapuló szerződéskötési kötelezettség
 - elzárkózás szerződéskötéstől gazdasági erőfölénnyel visszaélve
 - a szerződéskötési kötelezettség számviteli vonatkozása, a teljesség elve, az időbeli elhatárolás elve és a céltartalék
- a szerződés értelmezésének polgári jogi szabályai és a tartalom elsődlegessége a formával szemben számviteli alapelv összefüggése

b) A szerződési jog polgári jogi alapelvei

- a szerződési szabadság
- hátrányos megkülönböztetés tilalma
- együttműködési kötelezettség
- visszterhesség védelme

c) Az elévülés és a jogvesztő határidő polgári jogi szabályai

- az időmúlás joghatása
- elévülés szabálya
- elévülés joghatása
- elévülés nyugvása
- elévülés megszakítása
- az elévülés számviteli vonatkozása a jogosultnál, illetve a kötelezettnél

d) A teljesítés

- a kötelelem teljesítése és annak számviteli vonatkozása, a teljesség elve, az időbeli elhatárolás elve
 - általános rendelkezés
 - a teljesítés generálklauzulája
 - a teljesítés esedékessége
 - a teljesítés helye
 - elszámolás több tartozás esetén
 - pénztartozás teljesítése
 - a teljesítés módja
 - a teljesítés helye
 - a kamat
 - a kamat számviteli elszámolása
 - a beszámítás polgári jogi szabályai
 - pénzkövetelés/nem pénzkövetelés beszámítása
 - pénzkövetelés beszámításának korlátai
 - a beszámítás kizártsága
 - a beszámítás a számvitelben
 - egyéb, sajátos esetek
 - letét: bírósági letét, közjegyzői bizalmi őrzés, ügyvédi letét polgári jogi szabályozása
 - a letét számviteli elszámolása
- a szerződés teljesítése és annak számviteli vonatkozása, a teljesség elve, az időbeli elhatárolás elve
 - általános rendelkezések
 - a teljesítés helye
 - a teljesítés ideje
 - a teljesítés módja
 - a pénztartozás teljesítésének különös szabályai

e) Érvénytelen/hatálytalan szerződés

- érvénytelenség: semmisségi és megtámadhatósági okok
- az érvénytelenség jogkövetkezményei
- megtámadhatósági okok
- a hatálytalan szerződés joghatása
- az érvénytelenség számviteli hatása, a stornó számla
- a hatálytalanság számviteli vonatkozása, a függő kötelezettség, a függő követelés, a biztos (jövőbeni) kötelezettség, a biztos (jövőbeni) követelés, a mérlegén kívüli tételek

f) A szerződésszegés polgári jogi szabályai és a szabályok számviteli vonatkozása

- a szerződésszegés általános szabályai
- a szerződésszegés egyes esetei
 - a kötelezett késedelme
 - a jogosult átvételi késedelme
 - fizetési késedelem
 - a szerződés teljesítésének lehetetlenné válása
 - a teljesítés megtagadása
 - jognyilatkozat megtételének elmulasztása
- a hibás teljesítés
 - kellékszavatosság
 - termékszavatosság
 - jótállás
 - eredménykötelmek és használati kötelmek speciális szabályai
 - jogszatosság

- a szerződésszegés számviteli hatása
 - az engedmény elszámolása
 - a késedelmi kamat elszámolása
 - a helyesbítő, a stornó számla

g) A szerződés megerősítése

- a foglaló polgári jogi szabálya
- a kötbér polgári jogi szabálya
- a jogvesztés kikötése
- a foglaló és a kötbér számviteli elszámolása

h) Az engedményezés és a tartozásátvállalás, továbbá a szerződés-átruházás új jogintézménye

- az engedményezés polgári jogi szabályai
- a tartozásátvállalás polgári jogi szabályai
- a szerződés-átruházás polgári jogi szabályai
- az engedményezés és a tartozásátvállalás számviteli elszámolása

i) A szerződés megszűnése teljesítés nélkül

- megállapodással
- egyoldalú nyilatkozattal
- a szerződés megszűnésének számviteli hatása

2.2.4. Egyes szerződések

a) Az adásvételi szerződés

- az adásvételi szerződés általános szabályai a polgári jogban
- az adásvétel különös nemei
 - elővásárlási jog meghatározása
 - az első ajánlat joga
 - visszavásárlási jog
 - vételi és eladási jog
 - részletvétel
 - megtekintésre vétel
 - próbára vétel
 - minta szerinti vétel
- az adásvételi szerződés altípusai
 - a szállítási szerződés lényegi elemei
 - a mezőgazdasági adásvételi szerződés lényegi elemei
 - a vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági termék, szolgáltatására kötött adásvételi szerződés lényegi elemei
- az adásvétel polgári jogi értelemben vett költségeinek számviteli elszámolása

b) A csereszerződés polgári jogi szabályai és annak számviteli vonatkozása

c) Az ajándékozási szerződés polgári jogi szabályai és annak számviteli vonatkozása

d) A vállalkozási és a megbízási szerződés

- a két szerződés elhatárolásának szempontjai
- a vállalkozási és a megbízási díj számviteli elszámolása
- a vállalkozási szerződés altípusai
 - a tervezési szerződés lényegi elemei
 - a kivitelezési szerződés lényegi elemei
 - a mezőgazdasági vállalkozási szerződés lényegi elemei
 - a közszolgáltatási szerződés lényegi elemei
 - a kutatási szerződés lényegi elemei
 - az utazási szerződés lényegi elemei

e) Megbízási típusú szerződések

- a közvetítői szerződés főbb jellemzői
- az üzletszerzői szerződés főbb jellemzői
- a bizományi szerződés főbb jellemzői
- a szállítmányozási szerződés főbb jellemzői
- a bizományi szerződés számviteli elszámolása

f) Használati szerződések

- a bérleti szerződés
- a haszonbérleti szerződés
- a haszonkölcsön szerződés
- a használati szerződések számviteli vonatkozása

g) Letéti szerződések

- a letéti szerződés polgári jogi szabályai
- a gyűjtő és a rendhagyó letét polgári jogi szabályai
- a szállodai letét polgári jogi szabályai

h) Pénz-és hitelviszonyok

- a hitelszerződés és a kölcsönszerződés elhatárolása
- a betétszerződés lényegi elemei
- a takarékbetét-szerződés lényegi elemei
- a lízingszerződés polgári jogi szabályozása
 - az operatív és a pénzügyi lízing számviteli elszámolása
- a faktoring szerződés polgári jogi szabályai és számviteli elszámolása

i) Biztosítéki szerződések

- a kezesség lényege
- a garancia lényege
- a vételi jog biztosítéki célú kikötésének szabálya
- a kezesség megjelenése a számvitelben